

KOŁATAĆ SIĘ (9) *vb impf*

się (7), się (2).

o *prawdopodobnie jasne* (tak w kołatać); *oba a jasne*.

inf kołatać się (1). ◇ *praes 3 sg* kołace się (1). ◇ *3 pl* kołacą się (3). ◇ *praet 3 pl m pers* kołatali się (1). *subst* kołatały się (2). ◇ *fut 3 sg n* będzie się kołatało (1). ◇ [*part praes act* kołacąc się.]

Sł stp, Cn brak, Linde XVI – XVII(XVIII) w.

1. *Obijać się o siebie* (2) : *KromRozm II m3v*; bo się to tym przydawa/ którzy w ciemności będąc/ łami się nąłpoł kołatać mufzą. *NiemObr* 143.

2. *Walczyć* (2) :

kołatać się o co (1): *Maię Finlándowie wftáwiczną walkę z Moskwą [...]/ zówždy się kołacą o fwe krzywdy. BielKron* 294.

kołatać się z kim (1): *Od tego czału ftálá się między nimi nieprzyiaźń/ tak aż się łami z łobą długo kołatáli. BielKron* 327.

3. *Stukać, wydawać odgłos przez uderzanie w coś* (3) : *RejZwierc* 16v; *Bo słyżwały iákoby wielkie wfy wchodżyły do komorki/ tak iłz się y drzwiczki kołatály SkarŻyw* 589.

a. *Stukać do drzwi z prośbą o wpuszczenie, tu przeni: poruszać sumienie, przemawiać do kogoś, nauczać kogoś lub siebie [do kogo]* (1) : *do popow/ do mnichow/ y do inśzych omylnych nádziej fwiátá tego/ tak długo się będzie kołatáło zboláłe á trofkiwe sumnienie ono RejPos* 342v.

4. *Błąkać się, tułać się, chodzić* (2) :

[*Zwrot: »kołatać się po świecie«: lepiej się iuz domá w pokoju/ nie kołacąc się prózno po świecie CerGór* 95.]

W przeni (1) : *Po wielkiej pracy kołacą się po człowieku łny BielKron* 80.

Przeni: Znosić trudy, niewygody (1) : *Mowilichmy to łobie o owym żywocie/ Co się zówždy kołace ná fwieckim kłopocie. RejWiz* 75v.

Formacje współrdzenne cf KOŁATAĆ.

Cf KOŁATANIE